

Milieueffectrapportage Strandeiland

Notitie reikwijdte en detailniveau

Opdrachtgever:
Gemeente Amsterdam

Revisiebeheer

Revisie	Datum	Status	Belangrijkste wijzigingen
<hr/>			

Verantwoording

Titel	Milieueffectrapportage Strandeiland
Subtitel	Notitie reikwijdte en detailniveau
Projectnummer	365263
Referentienummer	SWNL0243432
Revisie	-
Datum	8 mei 2019
Auteurs	Cor van Duin, Marc Laeven, Matthijs Vrij Peerdeman, Mariska Everts
E-mailadres	cor.vanduin@sweco.nl
Gecontroleerd door	Marc Laeven
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Lourens Hogenbirk
Paraaf goedgekeurd	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	IJburg 2 ^e fase	7
1.3	Strandeiland	7
1.4	Waarom een nieuwe m.e.r.-procedure	10
1.5	M.e.r.-procedure	11
1.6	Welke rol speelt de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) in de m.e.r.	13
1.7	Leeswijzer van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau.....	13
2	Beleidskader en doelstelling IJburg 2^e fase	15
2.1	Beleidskader.....	15
2.2	Doel van IJburg 2 ^e fase - Strandeiland	15
3	Planvoornemen en te onderzoeken alternatieven.....	17
3.1	Inleiding.....	17
3.2	Planvoornemen	17
3.3	Fasering Strandeiland.....	22
3.4	Referentiesituatie.....	24
4	Te onderzoeken milieugevolgen	25
4.1	Scope van de effectonderzoeken	25
4.2	Beoordelingskader MER	26
4.3	Mitigerende maatregelen	27
4.4	Leemten in kennis.....	27
5	Planning en procedure	28
5.1	M.e.r.-procedure	28
5.2	Te raadplegen instanties.....	29
5.3	Reacties	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de planvorming en ontwikkeling van Strandeiland wordt momenteel hard gewerkt. Strandeiland is onderdeel van IJburg 2^e fase. Hiervoor is in 2009 al een bestemmingsplan vastgesteld. In dat bestemmingsplan is de ontwikkeling van toen vier nieuwe eilanden ten behoeve van stedelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt: Centrumeiland, Strandeiland, Middeneiland en Buiteneiland. Inmiddels zijn *Strandeiland en Middeneiland* samengevoegd tot één gebied/eiland met de naam *Strandeiland*.¹ De (nu dus) drie eilanden van IJburg 2e fase worden aangelegd ten oosten van het reeds ontwikkelde IJburg 1e fase (Haveneiland, Steigereiland en de Rieteilanden) en worden via bruggen verbonden met het reeds ontwikkelde IJburg 1e fase.

Ten gevolge van de economische crisis werd de planvorming van IJburg 2^e fase stilgelegd. Door de toenemende vraag aan woningbouw is de planvorming van IJburg 2^e fase inmiddels weer opgestart, waarvan Centrumeiland het eerste ontwikkelde eiland is. In juli 2016 is voor Centrumeiland het investeringsbesluit genomen en is het stedenbouwkundig plan vastgesteld. Centrumeiland is inmiddels opgespoten (zie figuur 1.2) en de bouw gaat in de loop van 2019 van start.

Strandeiland is in Koers 2025 ook opgenomen als ontwikkellocatie wat er mede voor heeft gezorgd dat de planvorming opnieuw werd opgestart. Zie figuur 1.1 voor de ligging van IJburg 1^e en 2^e fase.

Figuur 1.1 | Ligging IJburg 1^e en 2^e fase

¹ Als verder in deze notitie wordt gesproken over Strandeiland, is dat dus de samenvoeging van Strandeiland en Middeneiland uit het bestemmingsplan (en stedelijke programma) uit 2009.

Figuur 1.2 | Opgespoten Centrumeiland en eerste stuk Strandeiland in zomer 2018 (foto: Your Captain Luchtfotografie)

In 2018 is er gestart met het opspuiten van zand ten behoeve van de realisatie van Strandeiland (zie ook figuur 1.2). Het streven is om in 2023 te starten met de bouw van de eerste woningen. Inmiddels is sinds de vaststelling van het vigerende bestemmingsplan de woningbouwopgave veranderd, evenals het denken over het omgaan met onze leefomgeving. In algemene termen is het ambitieniveau op het vlak van duurzaamheid binnen de gemeente Amsterdam hoog, en dat geldt in versterkte mate voor de ontwikkelingen van IJburg 2^e fase, inclusief Strandeiland. Dit tezamen levert een andere stedenbouwkundige invulling van de eilanden op. Daarbij hoort ook de vaststelling in een nieuw bestemmingsplan.

Om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven is voor IJburg 2^e fase in 2008 de procedure voor de milieueffectrapportage doorlopen (afgekort als m.e.r.) en een milieueffectrapport opgesteld (afgekort MER, dit betreft het uiteindelijke rapport). Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor Strandeiland moet nu opnieuw een MER worden opgesteld (zie paragraaf 1.4). In voorliggende Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) wordt beschreven op welke manier het milieubelang een volwaardige plaats wordt gegeven in de besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan². Het nieuwe bestemmingsplan heeft betrekking op Strandeiland en het MER heeft primair betrekking op Strandeiland en secundair op Buiteneiland. Voor Buiteneiland zal in het MER uitgegaan worden van de principenota Buiteneiland die aan het college wordt voorgelegd.

² Gekozen is voor een 'bestemmingsplan verbrede reikwijdte', dat in verband met looptijd, duurzaamheidsambities en flexibiliteit beter past op de ontwikkeling van Strandeiland dan een regulier bestemmingsplan. Zie kader 1-1 op pagina 11 voor meer informatie over het bestemmingsplan verbrede reikwijdte.

1.2 IJburg 2^e fase

Strandeiland vormt een onderdeel van IJburg 2^e fase. Deze ontwikkeling bestaat uit de realisatie van de eilanden Centrumeiland, Strandeiland en Buiteneiland. IJburg 2^e fase ligt in het IJmeer direct ten oosten van het reeds ontwikkelde IJburg 1^e fase (Steigereiland, Rieteiland, Haveneiland), zie figuur 1.1. De ideeën over de invulling van Buiteneiland is het minst ver uitgewerkt. Voor Buiteneiland blijft het vigerende bestemmingsplan in principe van toepassing, zij het dat een gewijzigde invulling van Buiteneiland als uitgangspunt wordt genomen in de MER. Het bouwprogramma, zoals opgenomen in het bestemmingsplan IJburg 2^e fase (2009), is weergegeven in tabel 1.1.

Tabel 1.1 | *Bouwprogramma IJburg 2e fase (Bestemmingsplan IJburg 2e fase, 2009)*

	Centrumeiland ³	Strandeiland*	Middeneiland*	Buiteneiland	Totaal
Wonen (stuks)					
Woningen	1.500	max. 2.200	max. 5.000	1.500	9.200
Niet-wonen (m²)					
Kantoren	50.000	8.000	25.000	1.000	84.000
Bedrijven	5.000	2.000	25.000	500	32.500
Winkels	20.000	1.000	4.000	500	25.500
Horeca	15.000	15.000	5.000	2.000	37.000
Maatschappelijke voorzieningen	60.000	20.000	50.000	8.000	138.000
Totaal niet-wonen	150.000	46.000	109.000	12.000	317.000

*) Op Strandeiland en Middeneiland samen zijn maximaal 6.200 woningen toegestaan.

1.3 Strandeiland

Het plangebied van Strandeiland is in figuur 1.3 grijs gemarkeerd. Ten noorden van Strandeiland zal in de toekomst Buiteneiland komen te liggen (in figuur 1.3 geel gemarkeerd). Strandeiland zal in de komende jaren gefaseerd worden aangelegd. In de eerste fase wordt het zuidwestelijk deel van Strandeiland opgespoten. Dit gebied wordt vanaf 2018 opgespoten en beslaat een oppervlakte van circa 80 hectare waar in totaal 5.000 woningen worden gebouwd (fase 1). Het besluit om land te maken voor het noordoostelijk deel van de Pampus- en Muiderbuurt (fase 2) wordt op een nog nader te bepalen tijdstip genomen. Op deze manier wordt er ruimte geboden om in de tussentijd bij te sturen op veranderende inzichten. Fase 2 beslaat circa 55 hectare waar in totaal 3.000 woningen worden gebouwd.

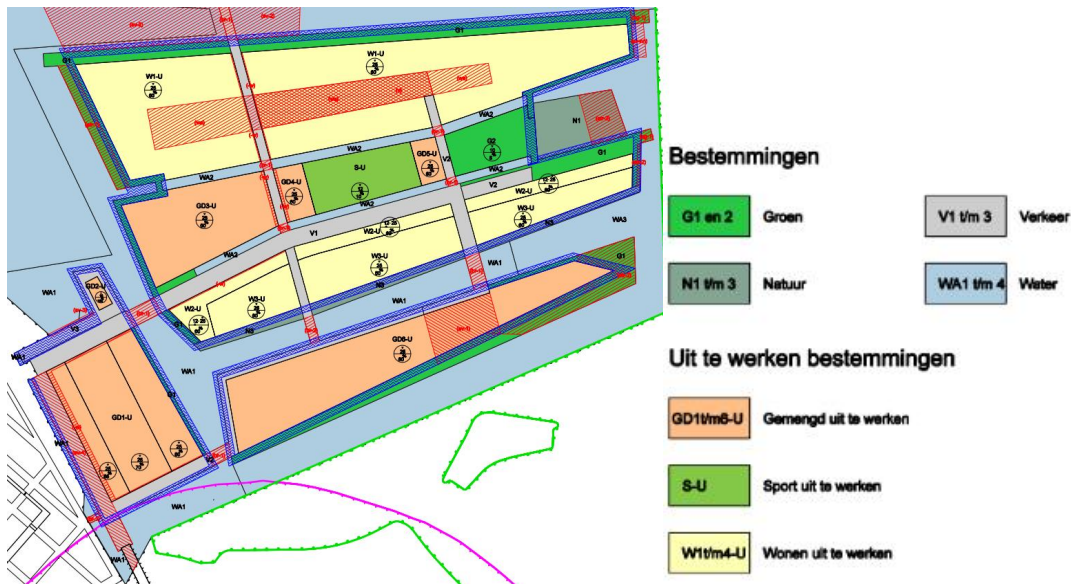
³ Voor Centrumeiland zijn inmiddels twee uitwerkingsplannen opgesteld, 'Uitwerkingsplan Centrumeiland tranche 1', die is vastgesteld en 'Uitwerkingsplan Centrumeiland tranche 2', die binnenkort wordt vastgesteld. Er zullen nog meer uitwerkingsplannen volgen voor de rest van dit eiland. Op basis van het vastgestelde SP Centrumeiland is het beoogde woningaantal hetzelfde gebleven als in het bestemmingsplan uit 2009. Het niet-woonprogramma is wel gewijzigd. In tegenstelling tot het bestemmingsplan uit 2009 is er sprake van een sterk teruggebracht niet-woonprogramma (circa 10% van beoogd).

Figuur 1.3 | Plangebied Strandeiland (grijs) en Buiteneiland (geel)

Mogelijkheden binnen het vigerende bestemmingsplan

In het vigerende bestemmingsplan is Strandeiland bestemd voor Wonen, Gemengd, Groen, Natuur, Sport en Verkeer (zie figuur 1.4). In tabel 1.2 is kwantitatief aangegeven wat er binnen het bestemmingsplan mogelijk is.

Figuur 1.4 | Uitsnede verbeelding Bestemmingsplan IJburg 2^e fase (2009)

Mogelijkheden binnen het nieuwe bestemmingsplan

Een nieuw stedenbouwkundig plan (SP) is opgesteld voor Strandeiland, dat in een nieuw bestemmingsplan zal worden verankerd. Dat komt in de plaats van het bestemmingsplan uit 2009 en het daarbij behorende SP. Het nieuwe SP maakt een ander programma mogelijk

als het gaat om woningen en niet-woningen. Daarnaast komen er op Strandeiland enkele nieuwe functies, die in het vigerende bestemmingsplan nog niet mogelijk waren, onder meer om de ambities op het vlak van duurzaamheid in te kunnen vullen. In onderstaande tabel is het nieuwe programma opgenomen en zijn de vanuit m.e.r.-oogpunt relevante nieuwe ontwikkelingen opgenomen.

Tabel 1.2 | Bouwprogramma voor Strandeiland in het vigerende bestemmingsplan IJburg 2e fase (2009) en het Stedenbouwkundig Plan (2019)

Bestemming/activiteit	Bouwprogramma Strandeiland (Strandeiland + Middeneiland) in het vigerend bestemmingsplan IJburg 2e fase (2009)	Stedenbouwkundig Plan Strandeiland (2019)/huidig plan
Wonen	6.200 woningen (op voormalig Middeneiland tot een maximum van 5.000 woningen en op voormalig Strandeiland tot maximum 2.200 woningen)	8.000 woningen
Niet-wonen		
- commerciële voorzieningen	85.000 m ² b.v.o. (kantoren: 33.000 m ² b.v.o., bedrijven 27.000 m ² b.v.o., winkels 5.000 m ² b.v.o. en horeca 20.000 m ² b.v.o.)	42.550 – 63.550 m ² b.v.o.
- maatschappelijke voorzieningen	70.000 m ² b.v.o.	54.520 m ² b.v.o.
- reserve onvoorziene functies	-	1.930 – 22.930 m ² b.v.o.
Totaal Niet-wonen	155.000 m² b.v.o.	120.000 m² b.v.o.
Afvalwaterzuiveringsinstallatie	-	<50.000 inwonerequivalenten
Warmte- en Koude Opslag (WKO)	-	Maximaal 6,8 mln. m ³ /jaar (lage temperatuur)
Aanlegsteigers/Jachthaven ⁴	-	500 – 800 ligplaatsen
Primaire waterkering	Ringdijken (ontworpen op een overschrijdingskans van 1:4.000 per jaar)	Ringdijken (ontworpen op een overstromingskans van 1/300 per jaar)
Transformatorstation	Perceel benodigd van circa 5.100m ²	Om de woningen en overige functies te kunnen voorzien van elektriciteit (aan te sluiten op het elektriciteitsnetwerk) wordt een transformatorstation op Strandeiland gerealiseerd. Het totaal opgestelde vermogen bedraagt (3X80) 240 MVA. Echter, er zal nooit meer dan 160 MVA geschakeld in werking zijn.
Nieuwe railverbinding	Verlenging van tracé IJ-tram opgenomen	Verlenging van tracé IJ-tram opgenomen + reservering dependance remise 12 tramstellen
Landmaken	Fase 1 en 2	Fase 2 ⁵

⁴ De definitie van een jachthaven is niet eenduidig. Vaak horen daar faciliteiten bij, die in het plan van Strandeiland niet zijn opgenomen (Marina, havengebouw).

⁵ Onder voorbehoud: vooralsnog is het uitgangspunt dat het landmaken voor fase 2 Strandeiland opnieuw moet worden beschouwd. Mocht worden besloten het landmaken te versnellen, dan zal deze activiteit vallen onder het vigerende MER en wordt deze niet meer meegenomen in het nieuwe MER.

1.4 **Waarom een nieuwe m.e.r.-procedure**

Met het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan, weegt het bevoegd gezag opnieuw af of de voorgenomen ontwikkeling passend is wat betreft de milieugevolgen. Het nieuwe bestemmingsplan kent enkele belangrijke verschillen ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan (zie paragraaf 1.3), waaronder activiteiten die m.e.r.(beoordelings)plichtig zijn.

Op grond van een analyse van wat in het 'oude' MER is opgenomen, de belangrijkste verschillen in wet- en regelgeving, de verschillen in de plannen van toen en de plannen van nu en de verandering in de huidige situatie en autonome ontwikkeling (inmiddels is het ruim tien jaar later!), is geconcludeerd dat voor een goede besluitvorming niet volstaan kan worden met een actualisatie van het MER. Op grond van nieuwe activiteiten – die niet in het oude plan zaten (de WKO en de jachthaven) – is het opstellen van een nieuw MER ook een verplichting.

Aard van het MER

Er bestaan twee vormen van milieueffectrapportages, namelijk voor plannen (PlanMER) en voor projecten/besluiten (ProjectMER). Een bestemmingsplan kan zowel plan-m.e.r.-plichtig als project-m.e.r.-plichtig zijn. Dit hangt af van de aard van het bestemmingsplan (met of zonder uitwerkingsverplichtingen of kaderstellend voor later te nemen besluiten) en van de noodzaak om voor het plan een zogenaamde passende beoordeling op grond van de Wet natuurbescherming uit te voeren.

Het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) geeft aan of voor een project een m.e.r.-(beoordelings)plicht van toepassing is. Activiteiten die worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben, staan op de zogenaamde 'C-lijst'. Voor andere activiteiten geldt dat zij afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen kunnen hebben; hiervoor is een 'D-lijst' opgesteld.

Plan-m.e.r.-plicht Strandeiland

Het bestemmingsplan Strandeiland maakt de komst van onder andere een WKO en een jachthaven mogelijk. De realisatie van een WKO en een jachthaven zijn activiteiten uit het Besluit m.e.r. De WKO heeft betrekking op een hoeveelheid water van meer dan 1,5 miljoen m³ per jaar, waardoor het een activiteit uit de D-lijst is (activiteit D15.2). De jachthaven heeft betrekking op meer dan honderd ligplaatsen en is daarmee ook een activiteit uit de D-lijst (activiteit D10). Voor deze activiteiten is het bestemmingsplan PlanMER-plichtig.

Daarnaast moet voor de WKO een waterwetvergunning (artikel 6.4 Waterwet) worden aangevraagd. Voor deze vergunning zou een ProjectMER aan de orde kunnen zijn. Daarvoor dient de WKO op meer detailniveau uitgewerkt te zijn, dan nu beschikbaar is. Om die reden is er niet voor gekozen om een gecombineerd Plan/ProjectMER op te stellen.

In het PlanMER worden ook nog andere activiteiten meegenomen die mogelijk op een later moment m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn, zoals de aanleg van een primaire waterkering, de IJtram en de lokale zuivering. Op het latere moment dat voor deze activiteiten een m.e.r.-beoordelingsbesluit moet worden genomen, kan dat besluit worden gebaseerd op de informatie uit dit MER.

Passende beoordeling

Ook wordt een voortoets opgesteld om potentiële effecten van het voorgenomen plan op omliggende Natura 2000-gebieden te onderzoeken. Aangezien het plangebied zelf buiten

de begrenzing van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt, gaat het vooral om externe werking in de vorm van bijvoorbeeld verstoring door geluid en door stikstofdepositie. Uitgangspunt bij de voortoets is dat Strandeiland reeds planologisch mogelijk is en reeds vergund en de aanleg van de eerste fase landmaken al is opgestart. Effecten van de aanleg van Strandeiland blijft daarom in de voortoets buiten beschouwing, mogelijk uitgezonderd fase 2 van landmaken. Indien uit de voortoets blijkt dat significante gevolgen niet op voorhand zijn uit te sluiten, dan zal aanvullend een verslechteringstoets en/of passende beoordeling worden opgesteld.

Voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de “Boog om de Oost” wordt een analyse gemaakt van de mogelijke effecten van het voorgenomen plan op de wezenlijke kenmerken en waarden.

Doel van het MER

Doel van het MER en de m.e.r.-procedure is om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De milieueffecten van het voornemen worden in beeld gebracht en vergeleken met de referentiesituatie. De referentiesituatie is de situatie die zich in en rond het plangebied zal voordoen zonder uitvoering van het voornemen. Omdat voor het bestemmingsplan Strandeiland, met toepassing van een bestemmingsplan ‘verbrede reikwijdte’, een planhorizon van twintig jaar wordt gehanteerd is voor het MER gekozen voor het referentiejaar 2040.

Bestemmingsplanprocedure

Het bestemmingsplan waarmee Strandeiland mogelijk wordt gemaakt, kent een wettelijk voorgeschreven procedure. Deze procedure bestaat uit verschillende stappen. Gestart wordt met een zogenaamd voorontwerp bestemmingsplan. Er vindt vooroverleg plaats met de officiële instanties (waaronder rijk, provincie en waterschap). Hierna wordt een ontwerp bestemmingsplan gepubliceerd, dat gedurende zes weken ter inzage wordt gelegd. Tijdens deze periode mag eenieder een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan indienen. Tot slot stelt de gemeenteraad het bestemmingsplan vast, waar alle ingediende zienswijzen bij worden betrokken. Na vaststelling volgt een beroepstermijn van zes weken, waarbij belanghebbenden, die een zienswijze hebben ingediend, beroep kunnen instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Na de beroepstermijn treedt het bestemmingsplan in werking.

Kader 1-1 | Bestemmingsplan verbrede reikwijdte

Bestemmingsplan verbrede reikwijdte

Recentelijk zijn alle ontwikkelingsgebieden binnen Amsterdam die vallen onder koers 2025 in het kader van de Crisis- en herstelwet aangewezen als gebieden waar toepassing mag worden gegeven aan het zogenaamde ‘bestemmingsplan verbrede reikwijdte’. Dit type bestemmingsplan geeft meer mogelijkheden voor flexibiliteit in de planontwikkeling. Voor de ontwikkeling van Strandeiland wordt gewerkt met dit type bestemmingsplan, waarbij met name de verlengde looptijd (twintig jaar) en flexibiliteit in de stedenbouwkundige uitwerking zullen worden benut.

1.5 M.e.r.-procedure

Voor een plan-m.e.r. is de zogenaamde uitgebreide m.e.r.-procedure van toepassing. Hierbij worden voor de onderhavige m.e.r.-procedure de volgende stappen doorlopen.

Stap 1: Concept – Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Aan het begin van de m.e.r.-procedure wordt een concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. Doel van deze notitie is om tot een afbakening van het onderzoek te komen. In deze notitie komen aan de orde: het voornemen, de te onderzoeken alternatieven/varianten en de te onderzoeken milieuaspecten (beoordelingskader).

Stap 2: Raadpleging, zienswijzen en advies Commissie voor de m.e.r.

In deze stap worden de wettelijke adviseurs en de bestuursorganen die bij de voorbereiding van het plan worden betrokken in de gelegenheid gesteld om mee te denken over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER. Tevens wordt kennisgegeven van het voornemen in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze. Ook krijgt iedereen de gelegenheid zienswijzen in te dienen over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Ook is ervoor gekozen om vrijwillig de onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie-m.e.r.) te vragen om advies uit te brengen over de reikwijdte en detailniveau van het MER.

Stap 3: Definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Mede op basis van de ingebrachte adviezen en zienswijzen wordt de definitieve NRD vastgesteld door het bevoegd gezag. Dit wordt gedaan door het opstellen van een Nota van Beantwoording. Tezamen met de NRD wordt zo het kader voor het MER gegeven.

Stap 4: MER

In deze stap wordt het MER opgesteld. Vooralnog wordt ervan uitgegaan dat het MER wordt geïntegreerd in de toelichting van het bestemmingsplan Strandeiland.

Stap 5: Ontwerpbestemmingsplan, zienswijzen en advies Cie-m.e.r.

De resultaten van het MER vormen input voor het ontwerpbestemmingsplan. Het ontwerpbestemmingsplan, waarin de MER is verwerkt, wordt ter inzage gelegd. Iedereen krijgt hierbij de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen. In deze fase wordt het bestemmingsplan/ MER ook voor advies naar de Cie-m.e.r. gestuurd.

Stap 6: Besluit, motivering en bekendmaking

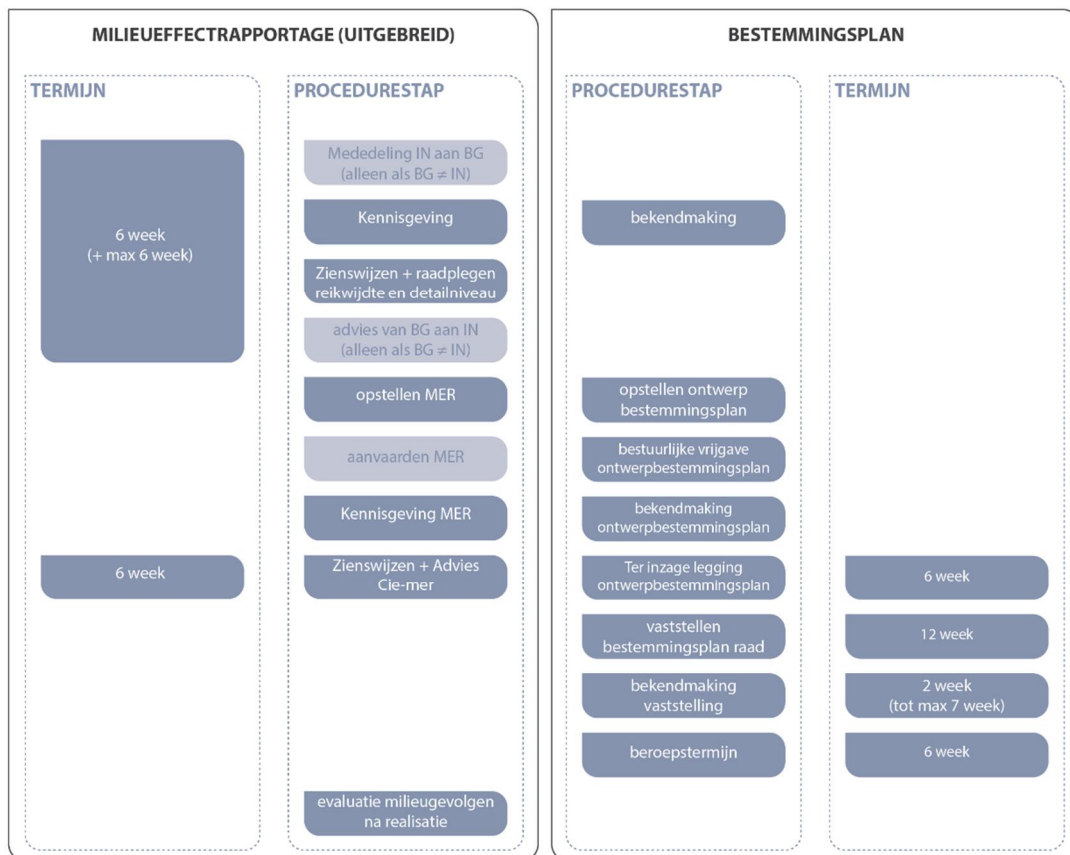
De ingebrachte zienswijzen en adviezen worden bestudeerd en zo mogelijk verwerkt in het definitieve bestemmingsplan.

Stap 7: Zienswijzen en beroep

Na vaststelling van het bestemmingsplan bestaat de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen het besluit.

Stap 8: Evaluatie

Na vaststelling van het bestemmingsplan is het bevoegd gezag verplicht de daadwerkelijke milieugevolgen van de uitvoering van de voorgenomen activiteit te (laten) evalueren. Dit betekent dat nagegaan dient te worden of de effectvoorspellingen in het MER juist zijn geweest. Mocht blijken dat sprake is van andere of ernstiger effecten dan voorspeld, dan ligt het in de rede om (aanvullende) maatregelen te treffen ter beperking van deze effecten. Bij de evaluatie wordt in ieder geval opgenomen de monitoring van natuur in het algemeen en mosselbanken in het bijzonder, zoals dat ook rond IJburg 1^e fase gebeurd.

Figuur 1.5 | Stappenplan m.e.r.-procedure en bestemmingsplanprocedure

1.6 Welke rol speelt de Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) in de m.e.r.

De NRD beschrijft welke omgevingsaspecten en effecten in het MER onderzocht gaan worden ('reikwijdte'). Daarnaast geeft de NRD informatie over de manier waarop de effecten van het planvoornemen onderzocht zullen worden en met welke diepgang ('detailniveau'). Doel van de NRD is om alle betrokken bestuursorganen en de bevolking te informeren en te raadplegen over de te volgen aanpak. De Commissie m.e.r. wordt gevraagd om aan de hand van de NRD advies uit te brengen over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen PlanMER.

Er wordt binnen de NRD met name ingegaan op:

- planvoornemen en alternatieven: welk gebied, welke activiteiten en welke alternatieven en varianten worden beschouwd?
- beoordelingskader: wat zijn de te onderzoeken milieuthema's en aspecten?
- toetsingscriteria: op welke wijze worden de milieueffecten beoordeeld?

1.7 Leeswijzer van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau

In dit inleidende hoofdstuk is aandacht besteed aan de aanleiding van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), de realisatie van Strandeiland binnen IJburg fase 2. Ook wordt er ingegaan op de besluiten die hiervoor moeten worden genomen en de te doorlopen m.e.r.-procedure. Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de belangrijkste beleidskaders voor dit project en de doelstelling van de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 3 beschrijft het planvoornemen, de te onderzoeken alternatieven en de referentiesituatie. In hoofdstuk 4 wordt een voorstel gedaan voor de te onderzoeken milieuaspecten en het

detailniveau dat daarbij wordt aangehouden. Tot slot geeft hoofdstuk 5 een inkijk in de te doorlopen m.e.r.-procedure en de verwachte planning voor de besluitvorming van het bestemmingsplan en het MER.

2 Beleidskader en doelstelling IJburg 2^e fase

2.1 Beleidskader

Strandeiland maakt deel uit van de IJburgarchipel, een groep van nieuw aangelegde eilanden in het IJmeer. De woonwijk IJburg is een uitbreidingslocatie aan de oostkant van Amsterdam.

In 1996 besloot de gemeente Amsterdam om IJburg in twee fases aan te leggen. In de 1^e fase (IJburg 1) zijn Haveneiland, Steigereiland en de Rieteilanden aangelegd. In de Structuurvisie Amsterdam 2040; Economisch sterk en duurzaam (2011) is de 2^e fase van IJburg (IJburg 2) als uitleglocatie voor woningbouw opgenomen. IJburg 2 bestaat uit Centrumeiland, Strandeiland en Buiteneiland. In 2010 werd al gewerkt aan een stedenbouwkundig plan voor Strandeiland, welke niet bestuurlijk werd vastgesteld. De economische crisis deed in 2008 zijn intrede in Amsterdam. Dit had tot gevolg dat de planvorming van veel ontwikkellocaties werd stilgezet, waaronder die voor IJburg 2.

Ondertussen bleef het aantal inwoners van Amsterdam toenemen. Tijdens de crisis, en nu ook nog, groeit de stad met jaarlijks ongeveer 11.000 mensen. De vraag naar nieuwe woningbouwlocaties bleef dus actueel en werd zelfs steeds prangender. In antwoord daarop werd in 2015 de nota Koers 2025 vastgesteld waarin ontwikkellocaties zijn aangewezen voor de groeiende stad. Hierin is Strandeiland opgenomen als ontwikkellocatie met een groenblauw woonmilieu en ging de planvorming voor het eiland opnieuw van start. Hierbij is teruggesproken op studies uit het verleden, zoals het concept-stedenbouwkundig plan uit 2010 en het (vigerend) Bestemmingsplan IJburg 2^e fase (2009). Daarnaast hebben nieuwe inzichten een plek gekregen.

Om de huidige bereikbaarheid te verbeteren en toekomstige groei mogelijk te maken, zijn verschillende maatregelen nodig. Deze staan in het *Mobiliteitsplan Zeeburgereiland en IJburg – Integrale aanpak van de bereikbaarheid 2018-2038* (2018). Hierin staan maatregelen voor het openbaar vervoer, fietsers, automobilisten en manieren om deze laatste te verleiden een alternatief te kiezen voor de auto. Op dit moment vindt er een actualisering van de verkeerscijfers plaats om inzicht te krijgen of er op de lange termijn na 2030 aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de bereikbaarheid te kunnen blijven garanderen.

In februari 2018 is de Uitgangspuntennotitie Stedenbouwkundig plan Strandeiland vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders (B&W) van de gemeente Amsterdam. In deze notitie staan de belangrijkste ambities voor de ontwikkeling van Strandeiland, deze notitie diende als opmaat voor het Stedenbouwkundig plan Strandeiland.

2.2 Doel van IJburg 2^e fase - Strandeiland

Met de ontwikkeling van Strandeiland wordt verder gebouwd aan de IJburgarchipel. Strandeiland behoort met 8.000 woningen tot de grootste toekomstige stadswijken van Amsterdam. Met de ontwikkeling van Strandeiland, gelegen aan de IJburgbaai met een groot stadsstrand en aan de zuidzijde een ruige natuurrand aan het IJmeer, wordt een nieuw stuk Amsterdam gecreëerd dat een woonplek moet bieden aan 20.000 Amsterdammers. Strandeiland biedt plek aan iedereen, van jong tot oud; aan eenpersoonshuishoudens, maar vooral aan gezinnen.

De gemeente Amsterdam heeft bij de ontwikkeling van Strandeiland een hoog ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid. Zo streeft de gemeente naar een emissievrij en energieleverend Strandeiland. Ook wordt ingezet op zoveel mogelijk circulair

bouwen waarbij materialen zoveel mogelijk worden hergebruikt om gebruik van nieuwe grondstoffen zoveel mogelijk te beperken. Bij de inrichting van Strandeiland worden ook de nodige maatregelen genomen om de nieuwe wijk bestand te maken tegen toekomstige extreme weersomstandigheden, zoals periodes van droogte en hevige neerslag en het risico van overstroming.

Het hoge ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid en de inrichting van Strandeiland wordt in hoofdstuk 3 beschreven.

3 Planvoornemen en te onderzoeken alternatieven

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het planvoornemen beschreven, zoals de gemeente dat voor ogen heeft met het Stedenbouwkundig plan Strandeiland. Het planvoornemen is de beoogde ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt binnen het nieuwe bestemmingsplan en betreft hier de aanleg van fase 2 van Strandeiland en de inrichting van fase 1 en 2 van Strandeiland. De aanleg van fase 1 van Strandeiland is reeds vergund en maakt daardoor geen onderdeel uit van het voornemen (zie paragraaf 3.4: referentiesituatie). Bij het opstellen van het Stedenbouwkundig plan zijn bewoners en ondernemers op IJburg uitgebreid geconsulteerd, evenals externe experts en diverse vertegenwoordigers van maatschappelijke groepen en ander overheden. Dit proces heeft geresulteerd in het huidige Stedenbouwkundig plan voor de inrichting van Strandeiland, met hoge ambities op het gebied van onder andere emissievrije mobiliteit en duurzaamheid. Omdat bij het opstellen van het Stedenbouwkundig plan het milieu en duurzaamheid een belangrijke rol hebben gespeeld zijn er geen andere alternatieven ontwikkeld. In het MER worden daarom, naast het planvoornemen zoals hieronder beschreven, geen alternatieven onderzocht. Het stedenbouwkundig plan moet op het moment van schrijven van de notitie reikwijdte en detailniveau nog bestuurlijk vastgesteld worden. Het vastgestelde stedenbouwkundig plan gaat leidend zijn voor het MER.

3.2 Planvoornemen

Strandeiland behoort met 8.000 woningen tot de grootste toekomstige stadswijken van Amsterdam. Het ligt met een groot stadsstrand aan de IJburgbaai en met een ruige natuurrand aan het IJmeer. Strandeiland wordt een eiland om te wonen, te werken en te recreëren. De gemeente Amsterdam zet zoveel mogelijk in op emissievrije mobiliteit, de uiteindelijke ambitie is emissievrije mobiliteit. Voor de energievoorziening is het uitgangspunt energieneutraal door het lokaal opwekken van energie door een duurzame lage temperatuur warmte- en koudevoorziening. De ambities liggen hoger, namelijk energieleverend, de mogelijkheden hiervan worden in het MER verkend.

Strandeiland wordt over een periode van 15 jaar gerealiseerd. De komende jaren wordt het eiland in twee fasen opgespoten en stapsgewijs bebouwd. Strandeiland wordt een groenblauwe woonbuurt met zowel gestapelde als grondgebonden woningen. De combinatie van het beoogde woonmilieu en programma aan maatschappelijke en commerciële voorzieningen maakt Strandeiland geschikt voor gezinnen. IJburg 1 dient hierbij als voorbeeld.

Het stedenbouwkundig plan voor Strandeiland

In het stedenbouwkundig plan wordt Strandeiland neergezet als een rustige groene en waterrijke woonbuurt met een eigen karakter. Als onderdeel van de wijk IJburg zal de vormgeving van Strandeiland aansluiten bij het bestaande bebouwde gebied, met vergelijkbare bestrating, bruggen en kustlijnen met uitzichten over het IJmeer. Differentiatie in bouwhoogte en dichtheid brengt accenten en verschillen die helpen oriënteren.

Stedenbouwkundig concept

Strandeiland onderscheidt zich van de bestaande wijken van IJburg doordat het nog meer in het IJmeer ligt. De ligging in het IJmeer vormt de aanleiding van de hoofdkeuzes van het stedenbouwkundig plan. Wie Amsterdam vanaf het Markermeer benadert, zal bij Strandeiland de stad binnen varen. De oergeul (het oude stroomgebied van de rivier de Vecht) wordt ingezet door op deze plek een groot binnenwater te creëren met een hoge

verblijfskwaliteit voor de bewoners van de wijk. Dit binnenwater met aangrenzende groenstructuren zal het Oog gaan heten (zie figuur 3.1). Dit binnenwater begint in het westen met een haven, in de luwte van bebouwing, direct achter de sluis: de Havenkom. Zo ontstaat een reeks van waterruimten: de IJburgbaai, de Havenkom, het Oog, de inham bij het Oosterend en het IJmeer-Markermeer.

Figuur 3.1 | Aanduiding straatnamen en buurten op Strandeiland

Om het Oog heen liggen twee buurten, de Pampusbuurt ten noorden en de Muiderbuurt ten zuiden. Deze buurten zijn geheel in de traditie van IJburg opgebouwd volgens een stratenplan.

Bij de entree van het eiland, aan de kop van het Oog en tussen de Pampus- en Muiderbuurt ligt de Havenkom. Hier staan vijf gebouwcomplexen rondom een binnenhaven en is de meest logische plek voor diverse voorzieningen, zoals winkels, horeca, zorgcentra en bedrijfsruimten. Daarnaast wordt er een mobiliteitshub gerealiseerd om het fiets- en autoparkeren voor de centrumvoorzieningen te faciliteren.

Direct ten zuiden van de havenkom, tussen de bruggen, ligt de Makerskade met maak-, creatieve en water-gerelateerde bedrijven en op de hogere etages woningen. In de Makerskade wordt voorzien in een mix van wonen en werken (lichte bedrijvigheid). Ook wordt rekening gehouden met de komst van een aantal noodzakelijke functies, zoals:

- gemeentewerf van Gemeente Amsterdam;
- lokaal zuivering- en energiegebouw van Waternet;
- transformatorstation van Liander met bijbehorende hoogspanningsleidingen.

Strandeiland heeft straks een zes kilometer lange 'rand' die grenst aan het water van het IJmeer. Alle buitenranden van het eiland zijn verschillend vanwege de ligging ten opzichte

van de wind, de golven, IJburg 1^e fase, Centrumeiland, Buiteneiland en de natuur. De randen zijn openbaar toegankelijk, zodat een rondje lopen rondom het eiland mogelijk is.

Figuur 3.2 | Plankaart Strandeiland met voorbeeldverkaveling

Strandeiland gaat plek bieden aan 8.000 woningen, 120.000 vierkante meter aan commercieel en maatschappelijk programma, een circa 750 meter lang stadsstrand en bijna 6 hectare aan groen voor onder meer sporten, spelen en ontmoeten.

Groenstructuur

Groenblauwe woonbuurten zoals Strandeiland leveren een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit en leefbaarheid in de stad als geheel. In de Pampusbuurt wordt de formele stedenbouw aangevuld met stadsparken, bomenrijen en harde kades. De Pampusbuurt kenmerkt zich door robuuste buitenranden en een besloten groene bebouwing in de buurt zelf. Via de groene straten, parken en pleinen is de oriëntatie op het water optimaal en het water makkelijk bereikbaar.

Het Oog is de centrale publieke (water)ruimte van het eiland en voor iedereen openbaar toegankelijk. Een belangrijke voorwaarde voor het optimaal functioneren van dit blauwe hart is een goede waterkwaliteit. De 'zachte' zuidoever met brede rietstroken en waterplanten speelt een belangrijke rol in het zuiveren van het oppervlaktewater. Aan de westzijde van het eiland ligt het stadsstrand aan de IJburg-baai, een plek om te zwemmen of te sporten.

Figuur 3.3 | Het landschappelijk concept voor Strandeiland

Duurzaamheid

Gemeente Amsterdam wil koploper zijn op het gebied van duurzaamheid, waarbij Strandeiland een voorbeeld wordt voor de duurzame wijk van de toekomst...

Het Amsterdamse duurzaamheidsbeleid voor gebiedsontwikkeling bestaat uit de volgende pijlers: 'duurzame energie', 'klimaatbestendige stad', 'circulaire economie' en 'schone lucht'. Deze pijlers worden meegenomen in de ontwikkeling van een duurzaam Strandeiland.

De uitgangspunten voor Strandeiland zijn:

- Energieneutraal, de ambitie is echter hoger, namelijk een energieleverend Strandeiland:
 - Onder 'energieneutraal Strandeiland' wordt verstaan het lokaal en duurzaam opwekken van alle energie die wordt gebruikt voor de gebouwen (inclusief de WKO en nieuwe sanitatie) en zijn gebruikers zodat 'nul op de meter'-woningen worden gerealiseerd plús het duurzaam en lokaal opwekken van energie benodigd voor de openbare ruimte, zoals openbare verlichting (OVL) en verkeersregelinstanties (VRI). Dit wordt gezien als een haalbare duurzaamheidsambitie.
 - Wanneer er meer energie wordt opgewekt dan benodigd voor een energieneutraal Strandeiland, spreken we van een energieleverend eiland. De energie die het eiland levert kan worden ingezet voor het laden van elektrische auto's (EV) en het openbaar vervoer (OV). Strandeiland als energieleverend eiland is een duurzaamheidsambitie voor de langere termijn maar wordt wel meegenomen in het MER.
- Lokale duurzame warmte- en koudevoorziening:
 - Er wordt voor het eerst in Amsterdam op grote schaal nieuwe sanitatie uitgerold: een circulair systeem waarbij afvalwater te gebruiken is voor het terugwinnen van grondstoffen, energie en warmte. Alleen de warmteterugwinning uit afvalwater is niet voldoende om heel Strandeiland van warmte en koude te kunnen voorzien. Aanvulling met een systeem voor collectieve Warmte- en Koude Opslag (WKO), met gebruikmaking van het oppervlaktewater uit het IJmeer, is ook nodig.

- Circulair gebouwde omgeving en grondstoffenverwerking:
 - Circulaire economie staat in de gebiedsontwikkeling voor circulair bouwen en het verwerken van afvalstromen tot waardevolle grondstoffen. Op Strandeiland komen circulaire, toekomstbestendige woningen en openbare ruimte. Voor de gebouwen wordt zoveel mogelijk gekozen voor lokale, gerecyclede of hernieuwbare materialen, zodat het gebruik van nieuwe grondstoffen en energie beperkt blijft. Dit wordt gezien als een haalbare duurzaamheidsambitie op vlak van circulariteit.
 - De gebouwen op Strandeiland worden flexibel ontwikkeld om toekomstig ander gebruik mogelijk te maken, en slopen te voorkomen. Op de langere termijn is er de ambitie om alle gebouwen demontabel te maken zodat de materialen bij afbraak kunnen worden hergebruikt. Gedurende de ontwikkeling van Strandeiland zal steeds worden aangesloten bij de op dat moment geldende hoogste ambities die door het rijk dan wel gemeente Amsterdam worden gesteld
- Klimaatbestendige groenblauwe woonbuurt:
 - Strandeiland wordt regenbestendig en overstromingsbestendig ontwikkeld om de leefomgeving bestand te maken tegen de toekomstige extremere weersomstandigheden, zoals periodes van droogte, hevige regenval en storm. Duurzaamheidsmaatregelen die getroffen worden voor het lokaal infiltreren van regenwater in de bodem zijn de aanleg van een Infiltratie-Transportriool en waterbergende en deels watervoerende straten in de Pampusbuurt en de aanleg van wadi's in de groenere Muiderbuurt. Dit draagt bij aan het op peil houden van de grondwaterstand en voorkomt dat het afstromende water de waterkwaliteit van het omringende IJmeer beïnvloedt. Met het oog op toenemende hitte en droogte wordt een variatie aan zoveel mogelijk groen gerealiseerd. Voornamelijk bomen, maar ook ander groen, zijn geschikt om de stedelijke omgeving af te koelen vanwege de afgifte van schaduw en waterdamp. Groen draagt naast verkoeling bij aan onder meer waterberging, biodiversiteit, betere isolatie van de woningen, geluiddemping op straat en verbetering van de luchtkwaliteit van een gebied. Ook draagt het bij aan de gezondheid en het geluk van mensen. Dit wordt ook gezien als een haalbare duurzaamheidsambitie en direct meegenomen in de ontwikkeling van Strandeiland.
- Emissievrije mobiliteit;
 - Op de langere termijn is het de bedoeling om van Strandeiland een volledig emissievrij stadsdistrict te maken. Voor een emissievrij Strandeiland is het nodig dat alle parkeerplaatsen worden voorbereid op elektrisch laden. De uitkomsten van het onderzoek moeten richting geven aan de benodigde hoeveelheid direct te realiseren elektrische laadpunten in de openbare ruimte voor parkeerplekken op straat
 - Ook wordt onderzocht hoe de bouwlogistiek zo emissievrij mogelijk kan zijn, bijvoorbeeld door het gebruik van schone bouwwerktuigen. Strandeiland wordt ontwikkeld op het moment dat er binnen de duurzaamheidsopgave nog dagelijks nieuwe inzichten worden verkregen en mogelijkheden ontstaan om hier uitvoering aan te geven.

Voortschrijdende techniek en innovaties kunnen leiden tot andere, meer geavanceerde en dus nóg duurzamere en slimmere systemen. Daarom gelden de huidige normen als ondergrens en worden deze bijgesteld zodra nieuwe ontwikkelingen leiden tot het kunnen aanscherpen van de duurzaamheidseisen. Strandeiland is nieuw land en biedt daarom alle mogelijkheden om een optimaal duurzaam eiland te worden. Gaandeweg het ontwikkelproces worden de voorgestelde duurzaamheidsmaatregelen verder geconcretiseerd en steeds getoetst om zo geen kans onbenut te laten.

Er wordt in het MER uitgegaan van een groeimodel waarbij er nu eerst ingezet wordt op haalbare duurzaamheidsambities maar ook vooruit wordt gekeken naar de ambities op de langere termijn en de effecten hiervan.

Mobiliteit

Gezien de ligging aan de rand van de stad zijn alle vervoersmiddelen – de fiets, het openbaar vervoer (OV), de auto en te voet – van belang om Strandeiland goed te kunnen bereiken. Om deze bereikbaarheid in de toekomst veilig te stellen, is het wenselijk om het fiets- en OV-gebruik te stimuleren en alternatieven voor het autogebruik en -bezit aan te bieden. Daarom is op Strandeiland bijvoorbeeld gekozen voor aantrekkelijke fietsroutes, korte en snelle looproutes naar OV-haltes en naar voorzieningen, het mogelijk maken van werken-aan-huis, ruimte voor deel(bak)fietsen en het zodanig inrichten van het merendeel van de straten dat de auto ‘te gast’ is. Op deze manier wil de gemeente bereiken dat circa 70 procent van alle verplaatsingen op Strandeiland via het openbaar vervoer, per fiets of te voet is. Tram 26 vanaf Amsterdam Centraal wordt doorgetrokken van Haveneiland naar Strandeiland en Strandeiland wordt verbonden door een elektrische HOV-bus met de stations Bijlmer Arena en Weesp. Daarnaast worden mogelijkheden nader uitgewerkt, zoals toegang tot gedeelde elektrische voertuigen via mobiliteitshubs, smart mobility-concepten en parkeren in collectieve voorzieningen in plaats van iedereen op eigen terrein.

De uitwerkingen van het concept van collectieve mobiliteitsvoorzieningen kan leiden tot aanscherping van de parkeernormen uit de Nota Parkeren. Daarnaast wordt in de openbare ruimte rekening gehouden met 0,1 parkeerplaats per woning voor bezoekers. De effecten die samenhangen met mobiliteit(skeuzes) zullen in het MER in beeld gebracht worden.

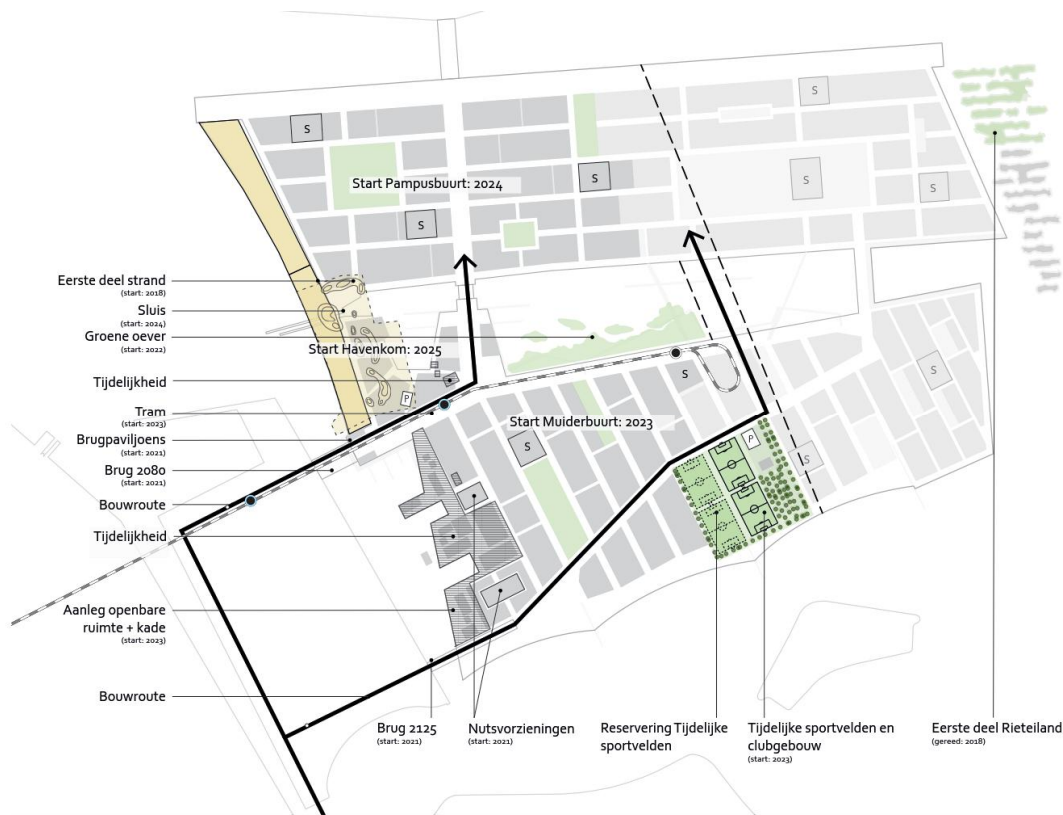
3.3 Fasering Strandeiland

De ontwikkeling van Strandeiland vindt in twee fasen plaats. Voor de eerste fase – het zuidwestelijk deel van Strandeiland – wordt 82 hectare zand opgespoten. Qua gebied omvat deze eerste fase de helft van de Muiderbuurt en iets meer dan de helft van de Pampusbuurt en de gehele Havenkom. Dit betekent bij elkaar opgeteld ongeveer 5.000 woningen, waarvan circa 1.500 woningen in de Muiderbuurt, 3.000 woningen in de Pampusbuurt, 500 woningen in de Havenkom en totaal 75.000 vierkante meter bedrijfsvloeroppervlak aan voorzieningen (onder andere op de Makerskade en in de Havenkom).

De tweede fase Strandeiland omvat de noordoostelijke delen van de Pampus- en de Muiderbuurt. Om op de middellange termijn aan de groeiende vraag naar woningen te voldoen, zal tijdig land moeten worden gemaakt voor dit tweede deel, zodat de woningbouwontwikkeling niet wordt onderbroken. Het besluit voor het maken van land voor de tweede fase wordt op een nader te bepalen moment genomen.⁶ Dit biedt ruimte om in de tussentijd bij te sturen op veranderende inzichten.

In 2021 is de bouwgrond voor de eerste fase van de Muiderbuurt voldoende ingeklonken, waarna deze bouwrijp wordt gemaakt en voorzien van een (tijdelijke) primaire waterkering (voorwaarde om te kunnen bouwen en wonen). De eerste woningbouwactiviteiten kunnen naar verwachting starten in de tweede helft van 2023.

⁶ Onder voorbehoud: vooralsnog is uitgangspunt dat het landmaken voor fase 2 Strandeiland opnieuw moet worden beschouwd.

Figuur 3.4 | Ontwikkeling 1^e fase Strandeiland

Om te zorgen voor een fijne leefomgeving tijdens de verschillende ontwikkelingsfasen worden delen van de openbare ruimte, zoals de parken, tijdelijk of definitief ingericht. Er is ruimte voor tijdelijke initiatieven. Het eerste gedeelte van het strand is in de tijdelijke situatie vóór het zomerseizoen van 2019 gereed, waarna het steeds verder afgemaakt wordt, tot de definitieve situatie.

Tabel 3.1 | Woningaantallen en differentiatie 1^e en 2^e fase

Buurt	Sociale huur	Middensegment	Vrije sector	Totaal
1^e fase				
Muiderbuurt	600	375	525	1.500
Pampusbuurt	1.200	750	1.050	3.000
Havenkom	200	125	175	500
	2.000	1.250	1.750	5.000
2^e fase				
Muiderbuurt	600	375	525	1.500
Pampusbuurt	600	375	525	1.500
	1.200	2.000	1.050	3.000
Totaal	3.200	2.000	2.800	8.000

In het MER worden de effecten van het plan in beeld gebracht voor de eindsituatie (2040) en een tussenmoment (2030). Het in beeld brengen van zo'n tussenmoment biedt ook ruimte voor bijsturing (van ambities) als effecten anders blijken uit te pakken dan verwacht.

In het voor Strandeiland gehanteerde 'groeimodel' wordt begonnen met de nu haalbare ambities en wordt in het MER vooruit gekeken naar de ambities op langere termijn en de effecten daarvan.

3.4 Referentiesituatie

In het MER worden de effecten van het voornemen vergeleken met de effecten die optreden in de referentiesituatie. De referentiesituatie is de situatie die optreedt als het voornemen (de inrichting van Strandeiland conform het nieuwe Stedenbouwkundig plan) niet doorgaat, ook wel de autonome ontwikkeling genoemd. De referentiesituatie is in dit geval de stedelijke ontwikkeling die het huidige bestemmingsplan (2009) mogelijk maakt. Dat betekent dat de effecten van het nieuwe Stedenbouwkundige plan van Strandeiland worden vergeleken met de effecten van stedenbouwkundig programma zoals vastgelegd in het vigerend bestemmingsplan.

Buiteneiland

In de uitgangspuntennotitie voor Strandeiland is voorgesteld om het toekomstige Buiteneiland, het volgende en laatste te realiseren eiland van de IJburgarchipel, te positioneren als "een groen anker aan het IJ". Op dit grotendeels onbebouwde eiland is ruimte voor een bijzondere inrichting die betekenis heeft voor de gehele stad. In het vigerende bestemmingsplan IJburg 2 (2009) zijn voor Buiteneiland 1.500 woningen gereserveerd en 6.200 voor Strandeiland. Door verdichting van Strandeiland tot 8.000 woningen, is het woningbouwprogramma voor Buiteneiland sterk ingeperkt en ontstaat er veel ruimte voor recreatie, natuur, cultuur en sport. In de referentiesituatie voor Buiteneiland wordt daarom uitgegaan van een kleiner woningbouwprogramma.

In het MER zal uitgegaan worden van de in voorbereiding zijnde principenota over Buiteneiland⁷. Uitgangspunten voor deze principenota zijn - naast bovengenoemd sportprogramma - een beperkt woningbouwprogramma. Om het eiland goed te kunnen bereiken komt op Buiteneiland een eindhalte van de toekomstige HOV-buslijnen die gaan rijden tussen IJburg, Weesp en Amsterdam Zuidoost.

⁷ Medio 2019 zal de principenota over Buiteneiland aan het college van B&W worden aangeboden.

4 Te onderzoeken milieugevolgen

4.1 Scope van de effectonderzoeken

In deze paragraaf is per milieuaspect een beknopte beschrijving gegeven van de te onderzoeken effecten. In paragraaf 4.2 zijn de beoordelingscriteria samengevat en is de wijze van beoordeling (kwalitatief of kwantitatief) weergegeven. Vanwege de relatief lange ontwikkelhorizon, worden de effecten van het planvoornemen niet alleen voor de eindsituatie (2040) in beeld gebracht, maar ook op een tussenmoment (2030). Zodoende kan er ingespeeld worden op toekomstige ontwikkelingen en worden de effecten die het planvoornemen mogelijk op het milieu goed inzichtelijk gemaakt.

Bodem en water

Het aspect ondiepe bodem speelt geen rol in het MER voor fase 1 Strandeiland, omdat het opspuiten daarvan reeds is gebeurd dan wel vergund. Voor fase 2 Strandeiland wordt het landmaken vooralsnog wel beschouwd, en daarmee ook het aspect ondiepe bodem.⁸ Dit aspect wordt daarom niet meegenomen in het MER. Wel wordt, in verband met de WKO, ingegaan op de diepere ondergrond. Voor de inrichting van de eilanden geldt als uitgangspunt dat rekening is gehouden met waterhuishoudkundige aspecten. In het MER wordt daarom alleen kwalitatief ingegaan op de criteria waterkwantiteit (waterstructuur, berging), waterkwaliteit en grondwater.

Natuur

Bij het aspect natuur wordt ingegaan op beschermde en bijzondere (Rode lijst) soorten, Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Op basis van een bureaustudie (waar veel monitoringsinformatie in wordt meegenomen), aangevuld met een habitatgeschiktheidsbeoordeling, wordt ingeschat welke beschermde soorten er momenteel in het plangebied kunnen voorkomen.

Landschap en cultuurhistorie

Bij het aspect landschap en cultuurhistorie wordt kwalitatief ingegaan op de beïnvloeding van landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle gebieden, structuren en elementen. Bijzonder aandacht wordt geschonken aan het effect van Strandeiland op de Stelling van Amsterdam.

Verkeer

Om de impact op het verkeer in beeld te brengen wordt een verkeersmodellering uitgevoerd door V&OR. Op basis van de resultaten van de verkeersmodellering worden de effecten op doorstroming en verkeersafwikkeling in beeld gebracht. Hiermee wordt op wegvak beoordeeld of er knelpunten ontstaan, dit wordt gedaan voor beide spitsperiodes.

De output van het verkeersmodel dient als input voor de berekening van de geluidbelasting, luchtkwaliteit en stikstofdepositie. Voor verkeer worden de volgende scenario's doorgerekend: huidige situatie, autonome ontwikkeling (2030) en de effecten van het voornemen.

Woon-, werk- en leefmilieu

Bij dit aspect wordt ingegaan op de effecten op geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid en gezondheid.

⁸ Mocht worden besloten het landmaken te versnellen, dan zal deze activiteit vallen onder het vigerende MER en wordt deze niet meer meegenomen in het nieuwe MER. Het aspect ondiepe bodem zal dan ook niet voor fase 2 Strandeiland worden behandeld.

Geluid

Om de effecten van weg- en railverkeerslawaai in beeld te brengen wordt een geluidmodel opgesteld waarin de relevante wegen worden opgenomen. Het gaat hierbij onder andere om de oostelijke ontsluitingsweg, IJburglaan, eventuele wegen binnen het plangebied welke een geluidszone hebben in het kader van de Wet geluidhinder en de IJburgtram (railverkeer). De geluidsbelasting wordt berekend en getoetst aan de normen uit de Wet geluidhinder. Daarnaast worden de berekende geluidsbelasting vergeleken met de geluidsbelasting in de referentiesituatie en met elkaar. In het MER worden ook de effecten van bouwlawaai in beeld gebracht. De berekende effecten van bouwlawaai worden getoetst aan de Circulaire Bouwlawaai.

Luchtkwaliteit

Voor het aspect luchtkwaliteit worden de effecten onderzocht op de luchtkwaliteit in de directe omgeving van het plangebied. Hiervoor worden de concentraties van luchtverontreinigende stoffen (stikstofdioxide en fijn stof) door middel van modelberekeningen vastgesteld en vergeleken met de referentiesituatie (autonome ontwikkeling). Daarbij wordt eveneens inzichtelijk gemaakt of wordt voldaan aan de milieukwaliteitseisen uit de Wet milieubeheer. De effecten worden bepaald voor de emissies van het wegverkeer binnen het plangebied en van het wegverkeer op de ontsluitende wegen. Daarnaast worden de tijdelijke effecten op de luchtkwaliteit, door het materieel dat wordt ingezet tijdens de werkzaamheden in de realisatiefase, onderzocht.

Externe veiligheid

Om het aspect externe veiligheid in beeld te brengen wordt op basis van de risicokaart een kwalitatieve risico-inventarisatie uitgevoerd. Uit deze risico-inventarisatie kan volgen dat een Quantitative Risk Analysis (QRA) voor de vaarwegen moet worden uitgevoerd.

Gezondheid

Voor het aspect gezondheid wordt een Gezondheidseffectscreening (GES) uitgevoerd. Hierbij wordt onderzocht wat de effecten zijn van het project op de volksgezondheid, de effecten van luchtkwaliteit en geluid worden daarbij apart beschouwd. Het betreft een kwalitatieve beoordeling per gezondheidsaspect, er zijn daardoor geen GES-scores. Naast de effecten van geluid en luchtkwaliteit wordt ook een kwalitatieve inschatting gemaakt van de aspecten "bewegen" (omgeving die stimuleert tot een gezonde leefstijl) en "openbare ruimte en groen" (kwaliteit van openbare ruimte en groen).

Klimaatadaptatie

Bij dit aspect wordt het plan beoordeeld aan de hand van de aspecten 'wateroverlast' als gevolg van hevige neerslag en overstroming, 'droogte' en 'hitte(stress)'.

4.2 Beoordelingskader MER

In het MER worden de effecten van het planvoornemen beschreven en beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie, zijnde de ontwikkeling conform het vigerende bestemmingsplan. De effecten worden beschreven voor zowel de aanleg- als gebruiksfase. In onderstaande tabel zijn de beoordelingscriteria en de wijze van beoordelen (kwalitatief of kwantitatief) aangeduid.

Tabel 4.1 | Beoordelingskader
Milieuaspect

<i>Milieuaspect</i>	<i>Beoordelingscriterium</i>	<i>Wijze van beoordeling</i>
<i>Bodem en water</i>	Beïnvloeding diepe ondergrond (i.v.m. WKO)	Kwalitatief
	Beïnvloeding waterkwantiteit (waterstructuur en berging)	Kwalitatief
	Beïnvloeding waterkwaliteit	Kwalitatief
	Beïnvloeding grondwater	Kwalitatief
<i>Natuur</i>	Beïnvloeding Natura 2000-gebieden	Kwalitatief
	Beïnvloeding beschermde plant- en diersoorten en Rode Lijst soorten	Kwalitatief
	Beïnvloeding NNN	Kwalitatief
<i>Landschap en cultuurhistorie</i>	Beïnvloeding bijzondere landschappelijke gebieden, structuren en elementen	Kwalitatief
	Verlies of aantasting cultuurhistorische gebieden, structuren en elementen	Kwalitatief
<i>Verkeer</i>	Beïnvloeding doorstroming en verkeersafwikkeling	Kwantitatief
	Beïnvloeding verkeersveiligheid	Kwalitatief
	Gevolgen voor langzaam verkeer	Kwalitatief
<i>Woon-, werk- en leefmilieu</i>	Geluidbelasting t.g.v. verkeer	Kwantitatief
	Beïnvloeding luchtkwaliteit (NO ₂ , PM ₁₀ , PM _{2,5})	Kwantitatief
	Beïnvloeding externe veiligheid	Kwalitatief
	Beïnvloeding gezondheid	Kwalitatief
<i>Klimaatadaptatie</i>	Beïnvloeding wateroverlast (a.g.v. neerslag en overstroming), droogte en hitte(stress)	Kwalitatief

4.3 Mitigerende maatregelen

In het MER worden per milieuthema maatregelen voorgesteld die belangrijke nadelige gevolgen op het milieu kunnen voorkomen, beperken of zoveel mogelijk teniet kunnen doen.

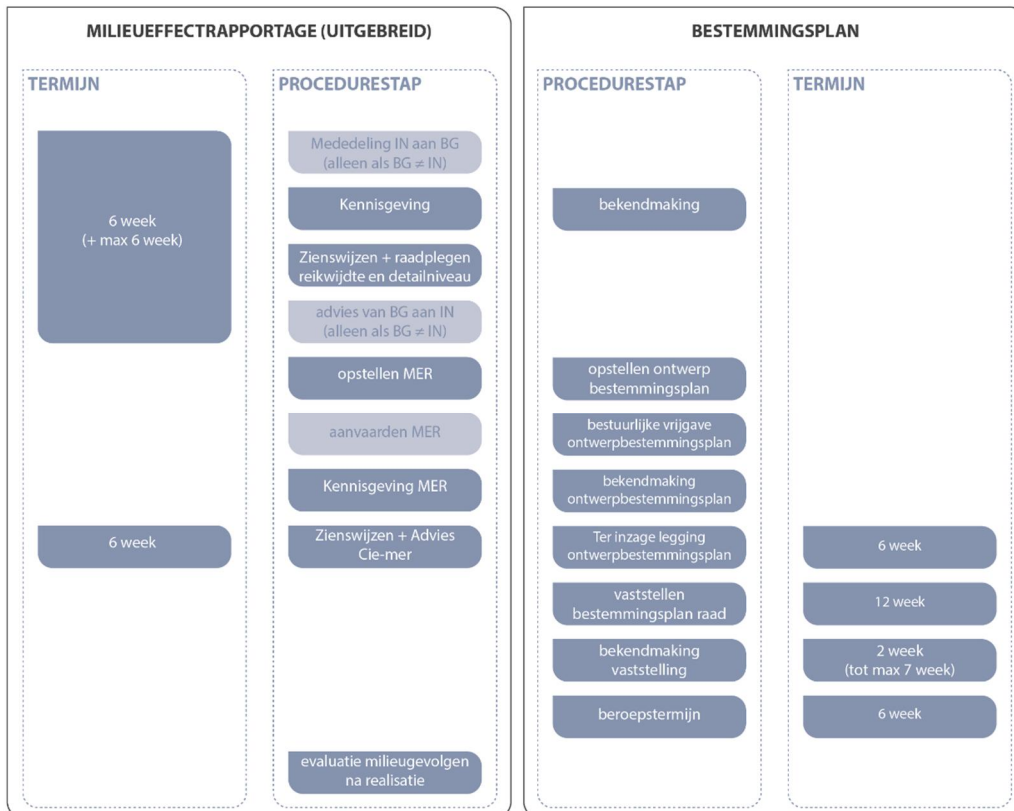
4.4 Leemten in kennis

In het MER wordt aangegeven welke belangrijke informatie ontbreekt en welke gevolgen dit heeft voor de effectbepaling en -beoordeling, en daarmee de besluitvorming. Waar mogelijk wordt aangegeven welke aanvullende onderzoeken deze leemten kunnen wegnemen.

5 Planning en procedure

5.1 M.e.r.-procedure

Voor een plan-m.e.r. is de zogenaamde uitgebreide m.e.r.-procedure van toepassing. Hierbij worden voor de onderhavige m.e.r.-procedure de stappen doorlopen zoals beschreven in paragraaf 1.5.

Figuur 5.1 | Stappenplan m.e.r.-procedure en bestemmingsplanprocedure

De belangrijkste ijkpunten binnen de m.e.r.-procedure zijn in de bijgevoegde tabel weergegeven:

Ter inzagelegging NRD	juni 2019
Nota van beantwoording inspraakreacties NRD	Augustus/ september 2019
Voorwerk MER en voorbereiding bestemmingsplan	Q2/Q3 2019
Vaststelling NRD	Q4 2019
Ter inzagelegging MER en ontwerp bestemmingsplan	Q2 2020
Besluitvorming	Q4 2020

5.2 Te raadplegen instanties

Bij het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau van het Plan/ProjectMER 'IJburg 2^e fase – Strandeiland' raadpleegt het bevoegd gezag in ieder geval de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen). De gemeente Amsterdam is voornemens in ieder geval de volgende instanties over dit project te raadplegen:

- Gedeputeerde Staten van Noord-Holland;
- Rijkswaterstaat;
- Waterschap Amstel, Gooi en Vecht/ Waternet;
- Commissie voor de m.e.r.;
- Gemeente Diemen;
- Gemeente Almere;
- Bestuurscommissie Stadsdeel Oost;
- Bestuurscommissie Stadsdeel Noord;
- Alliander/NUON;
- GGD Amsterdam.

5.3 Reacties

De notitie reikwijdte en detailniveau PlanMER Strandeiland 2019 met de daarbij behorende stukken liggen met ingang van PM gedurende een termijn van zes weken voor eenieder ter inzage bij:

- Stadsloket stadhuis, Amstel 1, te Amsterdam.
- Stadsloket Oost, Oranje Vrijstaatplein 2, te Amsterdam.

De notitie reikwijdte en detailniveau MER Strandeiland 2019 is te downloaden op: www.amsterdam.nl/strandeiland/.

Schriftelijk reactie

U kunt gedurende de termijn van terinzagelegging schriftelijk reageren. Richt uw schriftelijke reactie aan Gemeente Amsterdam, Gebiedsontwikkeling Oost, onder vermelding van 'inspraakreactie Strandeiland', Postbus 1104, 1000 BC Amsterdam. Een reactie via e-mail is ook mogelijk, stuur daarvoor uw reactie naar: ontwikkelingijburg@amsterdam.nl en vermeld als onderwerp 'NRD Strandeiland'.

Uw gegevens worden in overeenstemming met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verwerkt. Op deze verwerking van persoonsgegevens is een privacyreglement van toepassing. Dit reglement kunt u raadplegen op de website van de gemeente Amsterdam.